

Obrazac SP2

UNIVERZITET U SARAJEVU – KATOLIČKI BOGOSLOVNI FAKULTET
OPIS predmeta

Šifra predmeta: SPNZ-03	Naziv predmeta: SINOPTICI I DJELA APOSTOLSKA: UVOD I EGZEGEZA		
Ciklus: Integrirani	Godina: III.	Semestar: zimski	Broj ECTS kredita: 3
Status: Obvezni		Ukupan broj sati: 45	
Sudionici u nastavi	Nastavnici i suradnici izabrani na oblast kojoj predmet pripada/predmet		
Preduvjet za upis:	Poznavanje <i>Biblijskog grčkog jezika</i> .		
Cilj (ciljevi) predmeta:	Razumjeti narav i nastanak Novog zavjeta; povijesno-političku te religijsko-filozofsku pozadinu novozavjetnog vremena. Steći uvid u temeljne i najnovije informacije o značajkama i posebnim teološkim naglascima svakog pojedinog sinoptičkog evanđelja (opća analiza, izvori, kome je upućeno, autorstvo, datiranje, teološki cilj pojedinog evanđeliste). Znati osnovne elemente znanstvene egzegeze sinoptičkih tekstova prolazeći odabrane novozavjetne tekstove.		
Tematske jedinice:	Unutar predmeta se obrađuju sljedeće teme: Uvod u temu predmeta i upoznavanje literature (1) Nastanak NZ; heremeneutika, tekstovi NZ; politički i društveni svijet NZ vremena; religijski i filozofijski svijet NZ vremena; povijesni Isus (6) Sinoptičko pitanje; pitanje Q-a (2) Evanđelje po Marku (analiza poruke, autorstvo, izvori, vrijeme pisanja, zajednica) (6) Evanđelje po Mateju (analiza poruke, autorstvo, izvori, vrijeme pisanja, zajednica) (8) Evanđelje po Luki (analiza poruke, autorstvo, izvori, vrijeme pisanja, zajednica) (7) Djela apostolska (analiza poruke, autorstvo, izvori, vrijeme pisanja, zajednica) (7) Egzegeza izabranih tekstova iz sinoptičkih evanđelja koji predstavljaju važne teme evanđelja i Djela apostolskih (8).		

Ishodi učenja:	Znanje: 1. Prepoznati i predstaviti povijesni kontekst nastanka evanđelja i Djela apostolskih. 2. Solidno poznavati osnove sinoptičke misli (sadržaj, autorstvo, strukturu i glavnu teološku poruku navedenih spisa) 3. Uočiti sličnosti i razlike među sinoptičkim evanđeljima 4. Posjedovati uvid u najnovije znanstvene metode u tumačenju sinoptičkih tekstova. 5. Znanstveno i argumentirano tumačiti i istraživati tekstove iz sinoptičkih evanđelja i Djela apostolskih. 6. Aktualizirati poruku novozavjetnih tekstova za sadašnje vrijeme. Vještine i kompetencije: Stjecanje temeljnih znanja za razumijevanje sinoptičkih evanđelja i Djela apostolskih, povijesti egzegeze i najnovijih tumačenja sinoptičkih tekstova.
Metode izvođenja nastave:	Predavanja i mogućnost rasprave
Metode provjere znanja sa strukturom ocjene:	Uredno pohađanje nastave. Nakon položenog kolokvija slijedi pismeni i usmeni ispit.
Literatura:	Obavezna: 1. Raymond E. BROWN, Uvod u Novi zavjet (Zagreb: Kršćanska sadašnjost, 2008.) 2. Novi zavjet: s uvodima i bilješkama Ekumenskog prijevoda Biblije (ur. Marijan Jerko FUČAK) (Zagreb: KS, 1992.) Dopunska: 1. Mato ZOVKIĆ, Isus u evanđelju po Luki (Sarajevo: Vrhbosanska katolička teologija, 2002.) 2. Mato ZOVKIĆ, Isusove paradoksalne izreke (Sarajevo-Bol: Vrhbosanska visoka teološka škola, 1994.) 3. Joachim GNILKA, Isus iz Nazareta: poruka i povijest (Zagreb: KS, 2009.) 4. D. J. HARRINGTON i dr., Komentar evanđelja i Djela apostolskih (Sarajevo: Vrhbosanska katolička teologija, 1997.) 5. Augustin AUGUSTINOVIĆ, Povijest Isusova: povijesna sinopsa evanđelja, 2 sv. (Sarajevo: Teološka biblioteka Sarajevo, 1984.) 6. Rudolf SCHNACKENBURG, Osoba Isusa Krista u četiri evanđelja (Zagreb: KS, 1997.)

7. Ivan DUGANDŽIĆ, Kako su nastala evanđelja? Egzegetsko-teološki uvod i tumačenje izabranih poglavlja (Zagreb: KS, 1999.)
8. Wilfrid J. HARRINGTON, Uvod u Novi zavjet spomen ispunjenja (Zagreb: KS, 1990.)
9. R. T. FRANCE, Matej: uvod i komentar (Novi Sad: Dobra Vest, 1987.)
10. Alan COLE, Evanđelje po Marku: uvod i komentar (Novi Sad: Dobra Vest, 21989.)
11. Leon MORRIS, Evanđelje po Luki: uvod i komentar (Novi Sad: Dobra Vest, 21983.)
12. Anthony Lee ASH i Richard OSTER: Djela apostolska: uvod i komentar (Novi Sad: Dobra Vest, 1986.)
13. Meinrad LIMBECK, Markovo evanđelje (Zagreb: KS, 1999.)
14. Paul-Gehard MÜLLER, Lukino evanđelje (Zagreb: KS, 1996.)
15. Alfons WIESER, Središnje teme Novoga zavjeta (Zagreb: KS, 1981.)
16. Anto POPOVIĆ, Isusova muka i smrt prema Markovu evanđelju: egzegetsko-teološki komentar (Zagreb: KS, 2009.)
17. Anto POPOVIĆ, Novozavjetno vrijeme: povijesno-političko i religiozno-kulturno obilježje (Zagreb: KS, 2007.)
18. Adalbert REBIĆ, Isusovo uskrsnuće: izvješća, poruka, vjera. Raščlamba novozavjetnih izvješća o uskrsnuću Isusa Krista (Zagreb: KS, 21999.)
19. Adalbert REBIĆ, Blaženstva (Zagreb: KS, 21996.)
20. Adalbert REBIĆ, Oče naš: molitva Gospodnja (Zagreb: KS, 21995.)
21. Ivan DUGANDŽIĆ, Nova pravednost: Poruka Isusova Govora na gori (Mt 5 - 7) (Zagreb: KS i Tomislavgrad: Naša ognjišta, 1991.)
22. Adrianus de GROOT, Čudo u Bibliji: biblijsko-teološko značenje (Zagreb: KS, 1987.)
23. Klaus KLIESCH, Djela apostolska (Zagreb: KS, 1993.)
24. Marijan VUGDELIJA (ur.), Govor na gori (Mt 5 – 7). Egzegetsko-teološka obrada. Zbornik radova međunarodnog znanstvenog skupa, Split, 12.-13. prosinca 2003. (Split: Služba Božja, 2004.)
25. Mitrofan KODIĆ, Uvod u Sveto pismo Novoga zaveta: posebni deo (Beograd: Pravoslavni bogoslovski fakultet Svetoga Save u Libertivilu – Pravoslavni bogoslovski fakultet Svetoga Vasilija Ostroškog u Foči – Eparhija istočno-američka, 2006.)
26. Celestin TOMIĆ, Isus iz Nazareta - Bog s nama: Evanđelje po Mateju (1 - 2), po Luki (1 - 2), po Ivanu (1,1-18) (Zagreb: Provincijalat hrvatskih franjevaca konventualaca, 1990.)

UNIVERZITET U SARAJEVU – KATOLIČKI BOGOSLOVNI FAKULTET
OPIS predmeta

27. Celestin TOMIĆ, Isus iz Nazareta - Gospodin slave: Isusova muka, smrt i uskrsnuće (Mt 21,1 - 28,20; Mk 11,1 - 16,20; Lk 19,28 - 24,53; Iv 12,1 - 21,25) (Zagreb: Provincijalat hrvatskih franjevaca konventualaca, 1992.)
28. Raymond Edward BROWN, Isusovo djevičansko začecje i tjelesno uskrsnuće (Zagreb: Kršćanska sadašnjost, 2011.)
29. Ivan DUGANDŽIĆ, Upoznajmo Bibliju: narod Božji i njegovo Sveto pismo (Zagreb: Glas Koncila, 2011.)
30. Marijan VUGDELIJA, Put sreće: Isusova blaženstva (Mt 5,1-6) (Split: Služba Božja, 2011.).
31. Romano PENNA, Povijesno-kulturno okruženje kršćanskih početaka. Prokomentirana dokumentacija, prev. B. Jozić, Biblioteka raskrižja 3 (Split: Naklada Bošković, 2005.)
32. Marijan VUGDELIJA, Očenaš – Molitva Gospodnja (Mt 6,9-13). Egzegetsko-teološka obrada (Split: Služba Božja, 2007.)
33. Marijan VUGDELIJA, Put sreće. Isusova blaženstva (Mt 5,1-16) (Split: Služba Božja, 2011.)j
34. Marijan VUGDELIJA, Isusov govor na gori: put istinskoga očovječenja (Mt 5,17 – 7,29) (Split: Služba Božja, 2014.)